

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (QUANTITATIVE RESEARCH) โดยการใช้แบบสอบถาม (QUESTIONNAIRE) เพื่อสำรวจการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่เด็กได้รับจากการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ประชากร

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (อายุระหว่าง 9 - 13 ปี) ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (อายุระหว่าง 9 - 13 ปี) ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ MULTI-STAGE มีขั้นตอนดังนี้

1. จัดแบ่งประเภทโรงเรียนออกเป็นโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน
2. ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท ได้โรงเรียนที่จะทำการศึกษา 6 โรงเรียน ได้แก่

โรงเรียนรัฐบาลโรงเรียนเอกชน

1. โรงเรียนพญาไท เขตพญาไท	1. โรงเรียนปανεันธุ์วิทยาในพระบรมราชูปถัมภ์ เขตลาดพร้าว
2. โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ เขตห้วยขวาง	2. โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตพระโขนง
3. โรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต	3. โรงเรียนสวนบัว เขตพญาไท

3. เมื่อได้โรงเรียนที่จะศึกษาแล้ว จึงส่งตัวอย่างแบบง่ายนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้จำนวนตัวอย่าง 247 คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนพญาไท จำนวน 44 คน โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ จำนวน 41 คน โรงเรียนราชวินิต จำนวน 40 คน โรงเรียนปανεันธุ์วิทยาในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 40 คน โรงเรียนศรีวิกรม์ จำนวน 42 คน และโรงเรียนสวนบัว จำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง
- ของใช้ภายในบ้านตามความจำเป็นพื้นฐาน
- สภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามการรับรู้ของเด็ก
- พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
- ความพึงพอใจที่เด็กได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
- การใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
- รูปแบบของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

- เนื้อหาของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
- ช่วงเวลาการนำเสนอรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

สำหรับตัวแปรสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามการรับรู้ของเด็ก จัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ โรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมพิเศษนอกโรงเรียน โรงเรียนที่ส่งเสริมบ้างเป็นบางครั้ง และโรงเรียนที่ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมพิเศษนอกโรงเรียน ทั้งนี้ การจัดแบ่งดังกล่าว ผู้วิจัยอาศัยการรับรู้ของเด็กเป็นเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถาม (QUESTIONNAIRE) ที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก โดยแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะภูมิหลัง จำนวน 11 ข้อ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำนวน 6 ข้อ
- ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่เด็กได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำนวน 11 ข้อ
- ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำนวน 12 ข้อ
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการ เนื้อหา และช่วงเวลาการนำเสนอรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่เด็กต้องการ จำนวน 7 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การให้คะแนนของใช้ภายในบ้าน พิจารณาจากระดับความจำเป็นพื้นฐานของของใช้ที่มีภายในบ้าน 15 ชนิด ได้แก่

- 1.1 วิทยุ
- 1.2 โทรทัศน์
- 1.3 วิดีโอ
- 1.4 ตู้เย็น
- 1.5 รถยนต์
- 1.6 เครื่องปรับอากาศ
- 1.7 เครื่องเสียง (สเตอริโอ)
- 1.8 โทรศัพท์มือถือ
- 1.9 เครื่องดูดฝุ่น
- 1.10 เตาอบไมโครเวฟ
- 1.11 เครื่องคอมพิวเตอร์
- 1.12 เครื่องทำน้ำอุ่น
- 1.13 เเคเบิลทีวี
- 1.14 จานดาวเทียม
- 1.15 เครื่องซักผ้า

จากนั้นใช้เกณฑ์การรับรู้ทางสังคมจัดแบ่งสิ่งของทั้ง 15 ชนิดออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐาน ของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานเพิ่มเติมในระดับปานกลาง และของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานเพิ่มเติมในระดับสูง ดังนี้

<u>ของใช้ตามความจำเป็น</u> <u>พื้นฐานในระดับสูง</u>	<u>ของใช้ตามความจำเป็น</u> <u>พื้นฐานในระดับปานกลาง</u>	<u>ของใช้ตามความจำเป็น</u> <u>พื้นฐาน</u>
- เครื่องคอมพิวเตอร์	- รถยนต์	- วิทยุ
- เเคเบิลทีวี	- เครื่องปรับอากาศ	- โทรทัศน์
- จานดาวเทียม	- โทรศัพท์มือถือ	- วิดีโอ
	- เตอบนไมโครเวฟ	- ตู้เย็น
	- * เครื่องเสียง	
	- * เครื่องดูดฝุ่น	
	- * เครื่องทำนํ้าอุ่น	
	- * เครื่องซักผ้า	

โดยให้คะแนนดังนี้

กลุ่มของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานเพิ่มเติมในระดับสูง	= 3 คะแนน
กลุ่มของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานเพิ่มเติมในระดับปานกลาง	= 2 คะแนน
กลุ่มของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐาน	= 1 คะแนน

หมายเหตุ * ของใช้ทั้ง 4 ชนิดได้แก่ เครื่องเสียง เครื่องดูดฝุ่น เครื่องทำนํ้าอุ่น และเครื่องซักผ้า เนื่องจากเป็นของใช้ที่มีช่วงห่างของราคามากตั้งแต่ราคาต่ำไปจนถึงราคาสูง ขึ้นอยู่กับตราประจำสินค้าหรือยี่ห้อ ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มของใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด	= 5	คะแนน
มาก	= 4	คะแนน
ปานกลาง	= 3	คะแนน
น้อย	= 2	คะแนน
น้อยที่สุด	= 1	คะแนน

สำหรับการแบ่งระดับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กออกเป็นระดับต่ำ ปานกลาง และสูง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ได้ โดยจัดแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยที่มีค่าระหว่าง 1.00-2.33 = ระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ยที่มีค่าระหว่าง 2.34-3.67 = ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยที่มีค่าระหว่าง 3.68-5.00 = ระดับสูง

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว จำนวน 20 ชุด ไปทดสอบ (PRE-TEST) กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (อายุ 9 - 13 ปี) ในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำกลับมาทดสอบหาความเชื่อมั่น (RELIABILITY) โดยใช้สูตร COEFFICIENT ALPHA ของครอนบาค (CRONBACH) คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum v_i}{v_t} \right]$$

เมื่อ k = จำนวนข้อ

v_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

v_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือในส่วนของความพึงพอใจที่เด็กได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 11 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.7 และในส่วนของการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 12 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.6 หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 6 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง

จากนั้นนำแบบสอบถามมาลงรหัส และเขียนลงในแบบฟอร์มการลงรหัส (Coding Form)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณาประเภทแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว มีขั้นตอนการดำเนินการกับข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้และจัดการให้สมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) และถูกต้อง (Accuracy) ตามต้องการ โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบสอบถามเองทุกฉบับ
2. สร้างและลงรหัสข้อมูล หลังจากตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว โดยคำแนะนำของผู้ชำนาญการด้านนี้
3. ทำตารางคู่มือการลงรหัสไว้เป็นเอกสารแสดงลักษณะของข้อมูล เพื่อใช้เกี่ยวกับการแปรผลข้อมูลในภายหลัง
4. ส่งแบบฟอร์มการลงรหัส (Coding Sheet) และคู่มือการลงรหัสให้ผู้ชำนาญการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x ดำเนินการต่อไป คือบันทึกข้อมูลลงเทป ตรวจสอบ และสั่งการเกี่ยวกับค่าสถิติที่ต้องการทราบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย